

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 18C/325/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112222148
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Zdenka Zamecová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2013:2112222148.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Zdenkou Zamecovou v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: R. N., I. XX.XX.,XXXX, I. Z. G., Z. X, t.č. na neznámom mieste, v tomto konaní zastúpený opatrovníčkou W. W. Z., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Piešťany, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: HOOS, Važecká 16, Prešov, zastúpený: advocatius, s.r.o., Palackého 12, Bratislava, IČO: 36 868 752, o zaplatenie sumy 1.887,92 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

Odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojím návrhom doručeným súdu dňa 31.10.2012 domáhal zaplatenia sumy 1.887,92 €, riadneho úroku v sume 473,60 € a ročného úroku z omeškania vo výške 13% zo sumy 497,91 € od 23.10.2008 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania z titulu nezaplateného úveru.

Návrh odôvodnil tým, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 22.10.2008 postúpil postupca Slovenská sporiteľňa, a. s., na neho pohľadávku proti odporcovi. Postupca uzatvoril dňa 13.08.2002 s odporcom zmluvu o úvere č. 282300668, ktorej súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky postupcu. Na základe uvedenej zmluvy postupca poskytol odporcovi úver. Podmienky čerpania úveru, podmienky splácania, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Navrhovateľ mal za to, že ide o zmluvu o úvere podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka. Vzhľadom na to, že odporca neplnil splátky úveru riadne a včas, postupca odstúpil od zmluvy o úvere a vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy. Jeho pohľadávka ku dňu jej postúpenia predstavovala sumu 1.887,92 €, ktorá pozostávala z istiny 497,91 €, riadneho úroku vo výške 473,60 €, úroku z omeškania v sume 822,87 € a ostatného príslušenstva vo výške 93,55 €. V konaní si navrhovateľ uplatnil zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 23.10.2008 vo výške 13% ročne z istiny vo výške 497,91 €.

V priebehu konania písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.03.2013 navrhovateľ zobral návrh voči pôvodne žalovanému odporcovi v 1. rade X. N. späť a voči tomuto žiadal konanie zastaviť. V dôsledku tohto súd uznesením zo dňa 18.04.2013, č.k. 18C/235/2013-58 konanie voči odporcovi v 1. rade X. N. zastavil. Zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní konanom dňa 09.10.2013 k návrhu ďalej uviedla, že trvá na podanom návrhu, s poukazom na to, že medzi navrhovateľom a dlžníkom X. N. a

ďalej R. N. ako osobou prístupujúcou k záväzku bola dňa 20.05.2009 uzatvorená dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. S poukazom na ust. § 110 ods. 1 Obč. zákonníka uvedená dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, uvedené zákonné ustanovenie nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie dlhu podľa § 110 ods. 1, druhá veta Obč. zákonníka nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 obč. zákonníka. V tejto súvislosti poukázala na rozsudky Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 9Co/123/2013, Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 17Co/55/2013, Krajského súdu v Žilina, sp. zn. 7Co/79/2013, Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 25Co/323/2012, Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co/7/2013.

Na podporu odporcu vstúpilo do konania Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, oznámením zo dňa 14.12.2012 doručeným dňa 19.12.2012. Podaním zo dňa 13.03.2013 doručeným súdu dňa 15.03.2013 vedľajší účastník uplatnil námietku premlčania pohľadávky.

Opatrovníčka ustanovená odporcovi pre toto konanie uznesením tunajšieho súdu zo dňa 11.06.2013 č.k. 18C/325/2013-73 navrhla, aby súd rozhodol na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom zástupkyne navrhovateľa, listinnými dôkazmi zo spisu a zistil tento skutkový stav:

Slovenská sporiteľňa, a.s. uzatvorila s odporcom X. N. dňa 13.08.2002 Zmluvu č 282300668, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov. Na základe tejto zmluvy Slovenská sporiteľňa poskytla odporcovi peňažné prostriedky - úver. Predmetnou zmluvou sa zaviazal odporcovi poskytnúť kontokorentný úver vo výške úverového rámca 15.000,- Sk. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 22.10.2008 postúpil postupca Slovenská sporiteľňa, a. s. predmetnú pohľadávku na navrhovateľa. Na základe dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 20.05.2009 R. N. pristúpil k záväzku dlžníka X. N. podľa § 533 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Z pokusu o zmier zo dňa 20.09.2012 zaslaného dlžníkovi X. N. vyplýva, že k uvedenému dňu dlžná suma predstavuje sumu 2.209,56 € a pozostáva: neuhradený úver 497,91 €, zmluvný/zákonný úrok 321,64 €, riadny úrok 473,60 €, zmluvný úrok 1 - 60,45 €, zmluvný úrok 2 - 762,42 €, ostatné príslušenstvo 93,55 €. Dlžník X. N. bola vyzvaný, aby uvedenú sumu uhradil najneskôr do 27.09.2012

Z dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 20.05.2009 je zrejmé, že navrhovateľ ako veriteľ a odporca ako dlžník uzatvorili predmetnú dohodu, pričom táto obsahovala aj uznanie záväzku, formu splatenia záväzku, rozhodcovskú doložku a záverečné ustanovenia. Túto dohodu podpísal odporca R. N. ako osoba prístupujúca k záväzku podľa § 533 a nasl. Obč. zákonníka. Z dohody podľa bodu 3.1 vyplynulo, že odporcovia v 1. a 2. rade sa zaviazali splatiť svoj záväzok v splátkach, ktorých počet nie je v dohode uvedený, v splátkach po 33,19 €, keď dátum prvej splátky bol dňom 20.06.2009.

V bode 2.1 uzatvorenej dohody pôvodný odporca - dlžník X. N. uznal čo do právneho dôvodu a výšky záväzok vo vzťahu k navrhovateľovi vo výške 497,91 €, ktorá suma predstavuje istinu a príslušenstvo pohľadávky vo výške 149,37 €, teda spolu uznal sumu vo výške 647,28 €. Vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch obsahoval bod 3.1 označený ako forma splatenia záväzku.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p., súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka) aj napriek tomu, že navrhovateľ uviedol v návrhu, že zmluva obsahuje všetky znaky a náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 až § 507 Obchodného zákonníka. Vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania. Navrhovateľ s tým nesúhlasil, nakoľko odporca podpísal dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku dňa 20.05.2009.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 ods. 1 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Súd podrobil vec z hľadiska súdnej kontroly nekalých obchodných praktík. Inštitút nekalej obchodnej praktiky je zákonným termínom, má svoj obsah a nie je možné ho prehliadať ani v rovine súkromného práva. Ak sa uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu uplatnenému právu. Výkon práv okrem iného nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), a o taký prípad ide aj vtedy, ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky.

Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služieb, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyselnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej dohody (§ 4 ods. 8 zák. o ochrane spotrebiteľa).

Zákon o ochrane spotrebiteľa definuje nekalé obchodné praktiky dodávateľov voči spotrebiteľom a z toho osobitne taxatívny spôsobom vypočítava nekalé obchodné praktiky, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, a ktoré sú uvedené v prílohe č. 1 k zák. o ochrane spotrebiteľa. Rozdiel, ktorý

odlišuje praktiky uvedené v zozname od ostatných je ten, že sú nekalé bez ďalšieho, t. j. bez skúmania dvoch relevantných vlastností, a to: 1. či k nim došlo postupom dodávateľa bez odbornej starostlivosti a 2. či takéto konanie vyvolalo rozhodnutie (ekonomické) spotrebiteľa, napríklad uzavrieť zmluvu, dodatok, vykonať plnenie a podobne. U iných praktík je teda pre záver o nekalosti dôležitá existencia uvedených dvoch aspektov.

Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak po a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov (§ 7 ods. 2 zák. o ochrane spotrebiteľa).

Spotrebiteľský kódex definuje aj uvedené dva znaky nekalej obchodnej praktiky.

Odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (§ 2 písm. u/ zák. o ochrane spotrebiteľa).

Podstatným narušením ekonomického správania spotrebiteľa sa rozumie využitie obchodnej praktiky na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil (§ písm. r/ Zákona o ochrane spotrebiteľa).

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany vedľajšieho účastníka na strane odporcu sa súd zaoberal otázkou, či je vedľajší účastník oprávnený podať odpor, vzniesť námietku premlčania a ďalej dôvodnosťou vznesenej námietky.

Predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníka v konaní je právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku sporu, t. j. právny záujem na úspešnosti v spore u toho účastníka, ku ktorému pristúpil. O právny záujem ide vtedy, ak rozhodnutím súdu vo veci bude dotknuté právne postavenie vedľajšieho účastníka (jeho práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva).

Ako vedľajší účastník sa však s poukazom na § 93 ods. 2 OSP môže zúčastniť aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, v takomto prípade zákon nestanovuje ako podmienku účasti skutočnosť, že táto osoba má záujem na výsledku konania. Vstup takejto osoby do konania má za cieľ zabezpečiť širšiu ochranu osobám, ktoré sú alebo môžu byť v znevýhodnenom postavení (napr. spotrebiteľia, osoby diskriminované z rôznych dôvodov). Vedľajší účastník je v konaní zásadne oprávnený na všetky úkony, na ktoré je oprávnený hlavný účastník (s výnimkou dispozície s konaním a jeho predmetom) a tieto úkony robí práve v prospech a s účinkami pre hlavného účastníka, ktorého v spore podporuje. Uplatnenie obrany proti návrhu je procesným právom účastníka konania (odporcu) a rovnaké právo má aj vedľajší účastník, ktorý počas konania vystupuje na jeho strane, na tom, že ide o procesné práve nič nemení skutočnosť, že pomocou obrany proti žalobe sa uplatňujú rovnako námietky vychádzajúce z hmotnoprávnej úpravy (akou je aj námietka premlčania), keďže procesné právo uplatniť tieto námietky v konaní nemožno zamieňať s tým, či majú pôvod v hmotnom alebo len v procesnom práve (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 539/2008).

Vedľajší účastník na strane odporcu vstúpil do konania písomným podaním zo dňa 14.12.2012, doručeným súdu dňa 19.12.2012. Písomným podaním doručeným súdu dňa 15.03.2013 vzniesol námietku premlčania. Opatrovníčka odporcu nemala námietky proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane a tiež nemala námietky ani proti vznesenej námietke premlčania vedľajším účastníkom.

Ďalej sa súd zaoberal dôvodnosťou vznesenej námietky.

Premičanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premičaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premičania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premičania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premičacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premičania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať u súdu svojho práva.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že uplatnená pohľadávka podľa názoru súdu podľa uzatvorenej zmluvy bola splatná dňa 13.08.2003, v tomto konaní navrhovateľ nepreukázal, že by k splatneniu úveru došlo neskôr, navrhovateľ podal návrh dňa 31.10.2012, teda po uplynutí všeobecnej 3-ročnej premičacej doby. Súd dospel k záveru, že predmetná pohľadávka je premičaná aj z dôvodu, že ku dňu postúpenia pohľadávky, t.j. ku dňu 22.10.2008 bol odporca v omeškaní 2.062 dní, čo predstavuje lehotu 5,64 roka, z čoho vyplýva, že už ku dňu postúpenia pohľadávky bola táto premičaná.

Zámer navrhovateľa dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 20.05.2009, ktorú odporca podpísal ako osoba pristupujúca k záväzku, súd hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Z tohto dôvodu uznanie dlhu odporkyňou považuje súd za právne neúčinné, pretože v konaní nebolo preukázané, že odporkyňa vedela o jeho premičaní tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka. Uznať možno aj premičaný dlh, ale uznávací prejav dlžníka bude mať právne účinky len vtedy, ak dlžník vedel, že dlh je premičaný, čo v tomto prípade navrhovateľ nepreukázal. Z dohody vyplýva, že vedomosť o premičaní dlhu a jeho následkoch je zakomponované v bode 3 tejto dohody, označenej ako forma splatenia záväzku. Aj zo samotnej výpovede odporkyne vyplynulo, že táto pri podpísaní predmetnej dohody nemala vedomosť o premičaní uplatnenej pohľadávky a ani nevedela, čo slovo premičanie znamená. Nakoľko vedľajší účastník vzniesol námietku premičania, túto súd považoval za odôvodnenú, preto z uvedených dôvodov žalobu zamietol.

V zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v konaní úspešnému odporcovi nepriznal súd náhradu trov konania, nakoľko tento si trovy konania neuplatnil, rovnako nepriznal súd náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, keďže tento si trovy konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave, trojmo.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.